

SOCIALIZACIJA

Socializacija je proces, s katerim se ljudje **naučijo vzorce obnašanja**, ki veljajo normalne v družbi. **Obnašanje živali** lahko razložimo s biološko podedovanimi nagoni, *primer*: selitev ptic, graditev gnezd in organizacija dela pri mravljah ali čebelah...

Sociologi pravijo, da so pri človeku biološki instinkti prepleteni vzorci obnašanja, ki se jih naučimo od drugih, človek je sposoben premagati instinkt same ohranitve (samomor). Naše obnašanje je rezultat bolj socializacijskih vplivov, kot pa bioloških. To dokazujejo razlike v obnašanju v različnem času in različnih družbah.

Primer za različen čas: Včasih so mislili, da ženske niso sposobne biti političarke.

Primer za različno družbo: Materinski instinkt je v naši družbi nekaj normalnega, pri plemenu Manus v Novi Gvineji pa so očetje skrbeli za otroke.

Ljudje, ki so brez socializacije, kažejo **nečloveške vzorce obnašanja**.

Primer za ljudi brez socializacije: Leta 1930 so našli na farmi v ZDA pet letno deklico, ki je bila nezakonski otrok. Ni znala hoditi, govoriti in razumeti govorjenje.

Proces socializacije

Proces poteka **od rojstva skozi celo življenje**. Ločimo dejavnike **primarne socializacije** (družina in vrstniki) in **sekundarne socializacije** (šola, mediji in religija).

1. Vpliv družine:
Je najpomembnejši dejavnik. Otroci se **identificirajo s starši**, jih posnemajo.
2. Vpliv vrstnikov:
Vrstniki velikokrat **prilagodijo svoje obnašanje** vrstnikom, zato, da jih sprejmejo.
3. Vpliv šole:
Učenci se učijo poleg formalnega znanja tudi skritih vrednot in veščin, ki obstajajo v šoli.
Primer: Učitelji lahko vztrajajo pri enakih možnostih za vse dijake, podzavestno pa jih lahko **različno usmerjajo** (fante med naravoslovce, punce med družboslovce), lahko tudi drugače govorijo. To prikrito učenje imenujemo **prikrit učni načrt**.
4. Vpliv medijev:
Mediji so časopisi, revije, radio, televizija, internet,... Mediji lahko vplivajo na **stališča ljudi** (o državnih in političnih dogodkih).
5. Vpliv religije:
Religija lahko vpliva na **način življenja** (vpliv krščanske religije vpada).

Spremembe v socializaciji

1. Družbeni razred:
Vzorci in vrednote obnašanja se **spreminjajo** z družbenimi razredi. Ljudje iz **srednjega razreda** imajo drugačen odnos do politike, preživljanja prostega časa kot pa ljudje iz **delavskega razreda**.
Ponavadi so starši iz delavskega razreda **strožji do svojih otrok** in jih raje disciplinirajo na hitro, kot pa da bi jim stvari razložili.
2. Etnične skupine:
Različna kulturna ozadja se odražajo tudi v različni vzgoji. *Primer*: Japonski starši so veliko strožji in pričakujejo od svojih otrok veliko spoštovanja in poslušnosti, od deklet pa pričakujejo izredno skromnost.